

COVID-19 stelt het hoger onderwijs voor een bijzondere uitdaging. De coronacrisis heeft een enorme impact op hoorcolleges, werkcolleges, stages, werkpleklers, permanente evaluatie, examenplanning en internationale mobiliteit. De hogescholen en universiteiten hebben snel geschakeld naar afstandsonderwijs en stellen zich flexibel op. Een uitdaging die nu voorligt is de examenperiode. In deze bijdrage formuleert het SIHO enkele tips rond alternatief evalueren, met specifieke focus op het garanderen van redelijke aanpassingen voor studenten met een functiebeperking.

1. Vlaams nooddecreet m.b.t. onderwijs- en evaluatieactiviteiten

Een Vlaams nooddecreet hoger onderwijs, bekrachtigd op 15 april 2020, geeft het hoger onderwijs in de nasleep van de coronacrisis de mogelijkheid om het academiejaar te verlengen en overeenkomsten met de studenten bij te sturen. Zo krijgen studenten de zekerheid dat ze dit academiejaar kunnen afstuderen en worden hogescholen en universiteiten beschermd tegen juridische procedures. Het uiteindelijke doel blijft steeds dat studenten ondanks de ervaren obstakels en uitdagingen op een zo goed mogelijke manier deel kunnen nemen aan het onderwijsleerproces en de hier bijhorende evaluatieactiviteiten. De overheidsmaatregelen gelden voor alle vormen van **onderwijs en evaluatie**. In de eerste plaats voor werkpleklers, stages, praktijkvakken, werkcolleges en vormen van permanente evaluatie. Maar ook voor hoorcolleges kunnen **gewijzigde evaluatievormen** ingezet worden om de betrouwbaarheid en validiteit van de examens te kunnen waarborgen. **Flexibiliteit, begrip en ondersteuning**, zonder in te boeten op de **integriteit van het evaluatieproces**, staan hier centraal. Voor het merendeel van de geplande examens kunnen **alternatieve evaluatievormen** bekeken en/of worden ingezet, of kunnen on-campus evaluaties doorgaan onder de conditie dat een **veilige on-campus evaluatieomgeving wordt gecreëerd**.

Het recht op redelijke aanpassingen blijft in deze situatie ook gegarandeerd. Krachtens artikel II.276, §3 heeft elke student met een functiebeperking die ingeschreven is in een hogeschool of universiteit recht op redelijke aanpassingen.

2. On-campus evalueren

2.1 Flexibiliteit bij on-campus evalueren

Diverse instellingen blijven inzetten op de organisatie van **on-campus evaluatieactiviteiten**. Het naleven van de **veiligheids- en hygiënevoorschriften** is daarbij een cruciale voorwaarde en uitdaging. Flexibiliteit en aanpassingen aan de normale gang van zaken tijdens het on-campus evalueren zijn vereist. Instellingen hoger onderwijs nemen hiertoe verschillende **maatregelen** die veilige on-campus evaluatieactiviteiten kunnen garanderen.

Enkele voorbeelden van aanpassingen/maatregelen die instellingen nemen zijn:

- **Duur en organisatie examenperiode** | Het Vlaamse nooddecreet maakt een langere en/of aangepaste examenperiode toe. Diverse instellingen hebben de examenperiode verlengd, organiseren ook examens op zondagen en plannen examens op in meerdere tijdsblokken in. Daardoor vinden examens doorgaans plaats in kleinere groepen van studenten, zodat de nodige afstand tussen studenten bewaard en de hygiëne bewaakt kan worden.
- **Meer en alternatieve locaties** | Instellingen laten ook examens doorgaan in meerdere verschillende en alternatieve, ruime, open locaties met voldoende mogelijkheid tot verluchting. Deze ruimtes maken het mogelijk de nodige afstand te bewaren en de hygiëne te bewaken. Denk hierbij aan ruime aula's maar ook refters, expohallen, multifunctionele ruimtes, sporthallen, eventlocaties, etc.
- **Hygiënemaatregelen** | Instellingen zetten sterk in op hygiënemaatregelen zoals handen regelmatig wassen, het ontsmetten van materialen en ruimten, het dragen van mondklappers en het niet delen van materialen. Ze voorzien ook in controle op het naleven van deze maatregelen door alle aanwezigen, dit zowel voor, tijdens als na het examen.

2.2 Faciliteiten bij on-campus evalueren

Ook in deze uitzonderlijke tijden **behouden studenten het recht** om gebruik te maken van de aan hen toegekende faciliteiten. Welke faciliteiten studenten kunnen verkrijgen is verschillend binnen de instellingen hoger onderwijs. Sommige instellingen kiezen ervoor om bepaalde faciliteiten inclusief te maken voor alle studenten.

Veelvoorkomende faciliteiten zijn:

- Meer (voorbereidings)tijd** | Meer tijd bij het afleggen van een schriftelijk examen of tijdens de voorbereiding van een mondeling examen.
- Examenplaats** | Sommige studenten leggen het examen af in het faciliteitenlokaal of krijgen een specifieke plaats in het gebruikelijke examenlokaal.
- Een aangepaste examenkopij** | op vlak van formaat, lettergrootte en lettertype.
- De vraag verduidelijken** | De vraag verduidelijken/laten voorlezen door de toezichter.
- Laptop en ondersteunende software** | gebruiken tijdens het examen (bv. Sprint of Kurzweil).
- Gebruik zakrekenmachine, woordenboek en/of formularium** | tijdens het examen.
- Mondeling toelichten** | van de examenantwoorden na het schriftelijk examen.
- Begrip voor taal en spelling** | Niet beoordeeld worden op taal- en spellingsfouten.
- Tolkondersteuning** | voor studenten met een auditieve beperking (tolk Vlaamse gebarentaal (VGT) of schrijftolk).
- Persoonlijke assistent** | voor praktische hulp op examens.

Bij het organiseren van on-campus evaluatieactiviteiten zijn deze faciliteiten over het algemeen nog steeds uitvoerbaar zoals in gebruikelijke omstandigheden. Wel zijn sommige aanpassingen/maatregelen nodig om de veiligheids- en hygiënevoorschriften na te leven.

Enkele voorbeelden van aanpassingen/maatregelen die instellingen in deze periode nemen zijn o.a.:

- Hygiëne** | Instellingen desinfecteren regelmatig alle items zoals bijvoorbeeld examenlaptops, stylo's, ondersteunende materialen, etc.

- **Afstand** | Instellingen zorgen ervoor dat de nodige afstand bewaard kan worden, bv. ook bij het verduidelijken/stellen van vragen, etc.
- **Aparte ruimte** | Indien gewenst en/of noodzakelijk voorzien instellingen een aparte evaluatieruimte voor bepaalde studenten, bv. voor studenten uit risicogroepen.
- **Alternatieve evaluatievorm** | Instellingen kiezen, in samenspraak met de student, soms voor een alternatieve evaluatievorm die beter geschikt is voor de student indien het toekennen van de nodige faciliteiten niet mogelijk is in het kader van de hygiëne- en veiligheidsvoorschriften bij de vooropgestelde evaluatievorm.

3. Online evalueren

De huidige situatie zorgt ervoor dat in bepaalde gevallen **gewijzigde evaluatievormen** nodig zijn, het **Vlaams nooddecreet** laat toe dat instellingen hoger onderwijs aanpassingen doorvoeren in onderwijs- en evaluatievormen. In de ECTS fiches van opleidingsonderdelen zijn de mogelijke examenvormen van een opleidingsonderdeel terug te vinden. **Variaties of aanpassingen** hierop zijn mogelijk, zonder aan de leerdoelen van een opleidingsonderdeel te raken.

Indien **on-campus evaluatie niet mogelijk** is of niet de voorkeur krijgt, kijken instellingen hoger onderwijs naar alternatieve vormen van evaluatie, zoals **online evalueren**. Steeds meer evaluatieactiviteiten gebeuren in het licht van de huidige coronacrisis online, bijvoorbeeld het verdedigen van masterproeven of groepspresentaties. Onderstaand bespreken we enkele **voorbeelden** van mogelijke alternatieve online evaluatievormen. Combinaties van deze evaluatievormen zijn eveneens mogelijk.

3.1 Alternatieve online evaluatievormen

3.1.1 Alternatieven voor een on-campus mondeling examen

- **Kennisvragen** | Instellingen laten studenten online contact maken met de docent, de student beantwoordt de vragen meteen en één voor één. Het gesprek wordt opgenomen.

- **Inzicht en toepassingsvragen** | Instellingen laten de student een aantal vragen open-boek en voor de camera, binnen een vastgelegde tijdslimiet beantwoorden.

3.1.2 Alternatieven voor een on-campus schriftelijk examen

- **Mondeling examen** | Instellingen vervangen het schriftelijk examen indien mogelijk (bij een beperkte groep studenten) door een online mondeling examen.
- **Open boek examen** | Instellingen organiseren een open boek examen waarbij studenten aan de hand van persoonlijke voorbeelden, eigen woorden, etc. argumenten moeten staven of laten studenten een casus met bijhorende vragen oplossen in een bepaalde tijd.
- **Rapport/werkstuk** | Instellingen laten studenten de cursus linken aan een eigen onderwerp in een rapport/werkstuk, dit wordt online opgeladen.
- **Filmpje** | Instellingen laten studenten een filmpje opnemen waarin ze de cursus aan een algemene problematiek moeten linken, dit wordt online opgeladen.
- **Take-home examen** | Instellingen laten studenten een open-boek examen thuis (of op een plaats naar keuze) realiseren. Studenten kunnen hier vaak meer tijd voor krijgen (tot enkele dagen). Met een take-home geef je studenten ook meer ruimte om technische problemen op te lossen.

3.1.3 Alternatieven voor een (op papier in te dienen) werkstuk/rapport

- **Online** | Instellingen laten studenten het werkstuk/rapport online indienen via de beveiligde elektronische leeromgeving in plaats van op papier.
- **Filmpje** | Instellingen laten studenten het werkstuk/rapport online tonen, toelichten en motiveren via een filmpje, dat studenten daarna uploaden via de beveiligde elektronische leeromgeving.
- **PowerPoint Presentatie** | Instellingen laten studenten een werkstuk/rapport toelichten in een PowerPoint Presentatie (optioneel met audio) en/of presenteren via een online platform. Vragen van de docent of jury kunnen online beantwoord worden.

3.1.4 Alternatieven voor observaties

- Filmpje** | Instellingen laten studenten een filmpje maken waarin de student bepaalde gevraagde vaardigheden toont. Het filmpje wordt opgeladen via de beveiligde elektrische leeromgeving.
- Online demonstratie** | Instellingen laten studenten via een online platform (bv. Skype, Teams, etc.) tonen hoe ze bepaalde handelingen uitvoeren. Een lijst met mogelijke te tonen handelingen kan vooraf besproken worden, de handeling wordt opgenomen.

3.1.5 Alternatieven voor groepswork

- Individueel werk** | Instellingen vervangen een groepswork door een individueel werk indien samenwerkingsvaardigheden geen prioritair doel zijn.
- Online groepswork** | Indien samenwerkingsvaardigheden wel een prioritair doel zijn laten instellingen studenten online samenwerken. Online meetings worden opgenomen om de samenwerkingsvaardigheden te evalueren. Studenten geven elkaar feedback via peerassessment. Het product van het groepswork wordt opgeladen via de beveiligde elektronische leeromgeving.

3.1.6 Alternatieven voor het verdedigen van bachelor- en masterproeven

- Online presentatie** | Studenten kunnen de verdediging van hun bachelor- of masterproef in verschillende instellingen online volbrengen via een online meeting, die opgenomen kan worden.
- Online jury** | Instellingen laten studenten via een online meeting vragen van de jury met betrekking tot hun bachelor- of masterproef beantwoorden. Deze meeting kan opgenomen worden.

3.2 Alternatieve evaluatievormen en fraude

Fraude bij alternatieve evaluatievormen, in het bijzonder voor een schriftelijk gesloten boek examen, is een gegeven waar vele docenten zich zorgen om maken. Hieraan

tegemoetkomen kan onder meer door het aanpassen van de vraagstelling en/of de toetsorganisatie.

3.2.1 Aanpassingen in de vraagstelling

Ga in eerste instantie na of, in functie van de te behalen leerdoelen en de haalbaarheid, een **andere evaluatievorm of vraagstelling** mogelijk is. Door de vraagstelling te **personaliseren**, verklein je de kans op fraude.

Hiervoor bestaan verschillende mogelijkheden, zoals o.a.:

- De vragen personaliseren aan de hand van een casus.
- De vragen personaliseren door aan studenten te vragen om ze toe te passen op ervaringen uit/actualiteit binnen het werkveld.
- Studenten vragen hun eigen mening te formuleren.
- Studenten laten reflecteren op een bepaalde casus met een duidelijk te maken link naar het theoretisch concept.
- Studenten concepten of theorieën laten uitleggen in eigen woorden.

3.2.2 Aanpassingen in de toetsorganisatie

Bekijk ook of er elementen in de **toetsorganisatie** zijn die je (aanvullend) kan aanpassen. Voorbeelden zijn het instellen van een tijdslimiet of randomisering van multiple choice vragen. Wees waakzaam dat deze geen te groot effect hebben op de angst- en stressgevoelens van studenten.

Indien geen alternatieve evaluatievormen mogelijk zijn, on-campus evalueren niet lukt en bovenstaande aanpassingen niet doorgevoerd kunnen worden, moet het schriftelijk examen in de oorspronkelijke vorm plaatsvinden maar van op afstand. In vele gevallen kan dit via de elektronische leeromgeving van de instelling.

Het is mogelijk om voor **online toezicht** te opteren (**proctoring**). **Het blijft in alle gevallen steeds aangeraden alternatieve opties te overwegen** alvorens over te gaan naar het organiseren van online examens met gebruik van Respondus Lockdown Browser.

3.3 Proctoring

Onder 'proctoring' verstaan we alle vormen van online toezicht in het licht van fraude. Via een proctoringsysteem worden evaluaties op afstand online in een beveiligde omgeving gerealiseerd. Bij proctoring wordt vaak met **Respondus LockDown Browser** en **Respondus Monitor** gewerkt.

3.3.1 Respondus Lockdown Browser en Respondus Monitor

Via **Respondus LockDown Browser (RLB)** kan een toets zo ingesteld worden dat studenten die toets enkel via een speciale browser kunnen afleggen. Die browser zorgt voor een 'veilige' omgeving, wat inhoudt dat studenten de toets niet kunnen verlaten zolang de test niet is afgewerkt, geen andere websites kunnen raadplegen (behalve degene die je zelf hebt ingesteld) en geen andere applicaties kunnen openen. De browser is zelf ook te installeren op het eigen toestel.

Respondus Monitor is een aanvullende software op Respondus Lockdown Browser. Omdat de beveiliging van LockDown Browser eenvoudig te omzeilen valt bij een examen op afstand, kan dit aangevuld worden met Respondus Monitor. Zo kan je via Respondus Monitor:

- Studenten filmen tijdens het afleggen van hun examen via een webcam.
- Via de webcam nagaan of de student de hele tijd in beeld blijft tijdens het examen.
- Aan studenten vragen om een foto te laten nemen van zichzelf en/of hun studentenkaart via de webcam.
- Aan studenten vragen om voor de start hun omgeving te filmen met de webcam.

Leer hier meer over [het gebruik van Respondus Lockdown Browser en Respondus Monitor](#).

3.3.2 Drempels van proctoring

Het is belangrijk op te merken dat proctoring verschillende **drempels en aandachtspunten** kent en daarom door verschillende instellingen als een laatste optie gezien wordt.

Naast **juridische drempels en privacy-issues** brengt proctoring voornamelijk **technische complexiteit** met zich mee, daardoor is de kans op technisch falen groter. Dit kan ook voor extra stress zorgen bij studenten.

Voorbeelden van mogelijke technische drempels zijn:

- Hardware** | Niet alle studenten uit de instellingen beschikken over een laptop/computer, webcam en microfoon die geschikt/krachtig genoeg zijn.
- Software** | Niet alle studenten uit de instellingen beschikken over een laptop/computer met recente software en het installeren van de software voor Lockdown Browser is niet voor elke student even vanzelfsprekend.
- Netwerkproblemen** | Niet alle studenten van de instellingen beschikken over een breedband stabiele internetconnectie.
- Docent** | Niet alle docenten uit de instellingen kennen het systeem voldoende om de soms ingewikkelde vragen van studenten op te kunnen vangen.

3.3.3 Toegankelijkheid en proctoring

Ook in het kader van toegankelijkheid kan proctoring uitdagingen stellen. Probeer drempels zo goed mogelijk op te vangen indien geen ander alternatief dan proctoring mogelijk is:

- Proefexamen** | Instellingen voorzien een proefexamen voor studenten. Zo kunnen ze op voorhand testen of alles werkt.
- Hulplijnen** | Instellingen voorzien een of meerdere hulplijnen tijdens het examen en stellen duidelijke documentatie ter beschikking. Studenten kunnen bv. beroep doen op een live-chat bij gebruik van Respondus Monitor. De responstijd hiervan is niet gegarandeerd.
- Digitale skills** | Instellingen geven aan rekening te houden met de vereiste digitale skills van de student. Niet alles is voor iedereen even vanzelfsprekend.
- Hardware en software** | Instellingen trachten zicht te krijgen op de beschikbaarheid van hardware en software bij de studenten.

- ❑ **Schrijfruimte** | Instellingen voorzien extra schrijfruimte in het online examen die kan dienen als 'kladblad'. Dit kan gebruikt worden door de student maar telt niet mee in de evaluatie.
- ❑ **Verlengen examentijd** | Instellingen maken gebruik van de mogelijkheid om de examentijd tijdens het online examen te verlengen (bv. omwille van technische problemen of voor studenten die extra tijd krijgen als faciliteit).

Lees hier meer [over toegankelijkheid in Respondus Lockdown Browser](#).

4 Toegankelijk online evalueren en faciliteiten

4.1 Toegankelijk online evalueren

Binnen andere alternatieve en/of online evaluatieactiviteiten is ook aandacht voor de toegankelijkheidsvoorschriften van belang. Zaken om rekening mee te houden zijn o.a:

- ❑ **Tekst en scherm** | Zorg ervoor dat tekst aanpasbaar is (bv. puntgrootte, achtergrond- en tekstkleur en contrast, lettertype).
- ❑ **Video** | Indien video's deel uitmaken van de online evaluatie, zorg dan voor transcripten, ondertiteling en/of audiodescriptie.
- ❑ **Tijd** | Zorg voor voldoende (en evt. extra) tijd indien werken onder tijdsdruk geen evaluatiecriteria is, online evaluaties vragen ook een aanpassing van de student.
- ❑ **Instructies** | Zorg voor heldere en eenduidige instructies.
- ❑ **Variatie** | Presenteer informatie op verschillende manieren via verschillende media.
- ❑ **Taal** | Gebruik eenvoudige en duidelijk te begrijpen taal.
- ❑ **Richtlijnen** | Geef duidelijke richtlijnen omtrent de lengte en duur van de evaluatie (bv. maximumaantal woorden, geschatte tijd om het examen af te leggen, etc.).
- ❑ **Oefenmoment** | Bied studenten de mogelijkheid het online platform of de alternatieve evaluatievorm vooraf te leren kennen.
- ❑ **Lay-out** | Zorg ervoor dat de lay-out van online materiaal helder en overzichtelijk is.
- ❑ **Online discussie** | Online het woord nemen in een groepsdiscussie is niet voor iedere student vanzelfsprekend, wees hier waakzaam voor.

- ❑ **Filmpjes** | Indien het opnemen van een filmpje niet mogelijk is, voorzie dan in alternatieven waar mogelijk, bv. een PowerPointpresentatie met audio commentaar.
- ❑ **Functiebeperkingen** | Houd rekening met de mogelijke impact van een evaluatievorm op studenten met een functiebeperking.
- ❑ **Faciliteiten** | Bekijk hoe studenten met recht op faciliteiten deze kunnen behouden binnen de alternatieve evaluatievorm.
- ❑ **Navigatie** | Zorg ervoor dat navigeren op het online platform gemakkelijk is en op verschillende manieren mogelijk is (bv. via de muis, toetsenbord, etc.).
- ❑ **Compatibiliteit software** | Zorg ervoor dat online platformen zoveel mogelijk compatibel zijn met door studenten gebruikte software (bv. voorleessoftware).

4.2 Faciliteiten bij online evalueren

Studenten behouden het recht op de voor hen goedgekeurde faciliteiten. Het is dan ook van belang aandachtig te zijn voor manieren om faciliteiten ook toe te passen binnen alternatieve en/of online evaluatievormen.

Ook bij alternatieve en/of online evaluatieactiviteiten kunnen het merendeel van de faciliteiten toegepast worden. Algemeen kunnen we stellen dat gevraagd wordt aan alle betrokkenen om zich zo **flexibel** mogelijk op te stellen en aandacht te hebben voor het recht op faciliteiten van bepaalde studenten. Instellingen kiezen, in samenspraak met de student, soms voor een **alternatieve evaluatievorm** die beter geschikt is voor de student indien het toekennen van de nodige faciliteiten niet mogelijk is in het kader van de hygiëne- en veiligheidsvoorschriften bij de vooropgestelde evaluatievorm. Instellingen maken het toepassen van faciliteiten op verschillende manieren mogelijk bij online evalueren:

- ❑ **Meer (voorbereidings)tijd** | Ook bij online evaluatie is het mogelijk meer tijd toe te kennen aan studenten die hier recht op hebben. Instellingen geven studenten bijvoorbeeld meer tijd om de alternatieve evaluatieopdracht te volbrengen of kennen in verschillende programma's en elektronische leeromgevingen via instellingen extra tijd toe aan specifieke studenten.

- **De vraag verduidelijken of laten voorlezen** | Het verduidelijken van vragen kan op verschillende manieren gebeuren. Instellingen voegen extra duiding toe aan examenvragen, dit bv. door de docent online een algemene toelichting te laten geven voor de aanvang van het examen of door een audiofragment toe te voegen waar de vragen voorgelezen worden door de docent. Ook voorleessoftware kan worden ingezet. Bepaalde instellingen voorzien extra schrijfruimte in het online examen die kan dienen als 'kladblad'. Dit kan dan door de student gebruikt worden om zelf extra zaken te verduidelijken.

- **Gebruik van ondersteunende software** | In vele instellingen wordt ondersteunende software hoofdzakelijk ingezet voor de voorleesfunctie.
  - **Blackboard** | Blackboard raadt voor de beste ervaring met een schermlezer, [JAWS](#) (via Firefox) voor Windows en [VoiceOver](#) (via Safari) voor Mac aan.
  - **Canvas** | Canvas raadt voor de beste ervaring met een schermlezer, [JAWS](#) en [NVDA](#) (via Firefox) voor Windows, en [VoiceOver](#) (via Safari) voor Mac aan.
  - **Compatibiliteit voorleessoftware Vlaanderen** | Verschillende elektronische leer- en toetsomgevingen zoals bijvoorbeeld Blackboard en Canvas, maar ook Respondus Lockdown Browser en Monitor vertonen nog specifieke compatibiliteitsproblemen met voorleessoftware. Momenteel zijn testscenario's gaande met de producenten van de voorleessoftware.

- **Gebruik van zakrekenmachine, woordenboek en/of formularium** | Instellingen geven aan dat het ook binnen alternatieve online evaluatievormen mogelijk is om het gebruik van een zakrekenmachine, woordenboek en/of formularium toe te passen volgens de regels zoals zij normaal gelden. Soms moet de student via proctoring bewijzen dat geen andere, niet toegestane, hulpmiddelen aanwezig zijn in de ruimte.

- **Mondeling toelichten van examenantwoorden** | Instellingen organiseren mondelinge toelichting van examenantwoorden, o.a. door het organiseren van een

videogesprek tussen student en docent of via een opname van de toelichting van de examenantwoorden door de student, onmiddellijk na het indienen van het examen.

- **Begrip voor taal- en spellingsfouten** | Ook binnen alternatieve online evaluatievormen passen instellingen begrip voor taal- en spellingsfouten of verkeerde zinconstructies toe volgens de regels zoals zij normaal gelden. Hierbij aansluitend laten instellingen studenten die voorleessoftware mogen gebruiken deze ook gebruiken bij alternatieve en/of online evaluatievormen.

5 Literatuurlijst

Belga. (2020, 6 april). Examens op afstand voor rechtenstudenten U Hasselt. Geraadpleegd op 23 april 2020 via <https://www.hln.be/nieuws/binnenland/examens-op-afstand-voor-rechtenstudenten-uhasselt~a3da27cc/>.

Cheating and COVID-19: Some CRADLE suggestions. (2020, april 6). CRADLE News. <https://blogs.deakin.edu.au/cradle/2020/04/07/cheating-and-covid-19-some-cradle-suggestions/>.

Civil Service Resourcing. (2019, November 8). Reasonable adjustments for online tests – a candidate guide.

Daniëls, K. (2020, 15 april). Nooddecreet geeft hoger onderwijs flexibiliteit. Geraadpleegd op 23 april 2020 via <https://www.n-va.be/nieuws/nooddecreet-geeft-hoger-onderwijs-flexibiliteit>.

Dienst Onderwijsbeleid Arteveldehogeschool. (2020, april). Hoe online toezicht organiseren bij schriftelijke examens op afstand? Interne communicatie.

HoWest. (2020, april). Evaluatieactiviteiten tijdens COVID19 en studenten met een functiebeperking. Interne communicatie.

Irish Universities Association (IUA). (2020, April 3). COVID-19, Press Releases. Ireland's Universities go online for exams. Universities engage with students on exam supports and accessibility initiatives.

Keukelaire, T. (2020, 9 april). Examens op zondag, in OHL of via Skype: dit weten we. Examens duren maximum drie uur. Geraadpleegd op 23 april 2020 via https://www.veto.be/artikel/examens-op-zondag-in-ohl-of-via-skype-dit-weten-we?fbclid=IwAR1yAG5rwZWzB5UF8ucQL-bWbIEWtcDfov0DL3UiEO7K8L3WS_flnKtYifs.

Keukeleire, T. (2020, 28 maart). Examens gaan zoveel mogelijk door in juni: off- én online. Nog steeds lockdown in juni? Onlineoplossingen in de maak. Geraadpleegd op 23 april 2020 via <https://www.veto.be/artikel/examens-gaan-zoveel-mogelijk-door-in-juni-off--en-online>.

KU Leuven. (2020, april). Evaluatieactiviteiten tijdens COVID19 en studenten met een functiebeperking. Interne communicatie.

Liu, D. (2020, april 3). Summative assessments in the time of COVID-19: Balancing anxiety, workload, and integrity. Teaching@Sydney.

Queensland VET Development Centre Strategy and Research (Equity). (2010, November). Reasonable Adjustment in teaching, learning and assessment for learners with a disability. A guide for VET Practitioners. The State of Queensland (Department of Education and Training).

The University of Edinburgh. (2020, April 22). CORONAVIRUS (COVID 19). Current students. Additional guidance on academic matters and the support available for students currently studying at the University of Edinburgh.

The University of Sheffield. (2020, April). Assessment Support for Disabled Students: DDSS Guidance during Covid 19.